

## **Проблеми популяризації вільного і відкритого програмного забезпечення в Україні**

*Колос В.В.*

*Луганський Державний інституту культури і мистецтв, [kvvlgua@gmail.com](mailto:kvvlgua@gmail.com)*

В доповіді розглядаються проблеми популяризації вільного і відкритого програмного забезпечення на Україні та пропонуються шляхи їх можливого вирішення.

Як показує практика, досить складно, а іноді й неможливо переконати користувача у перевагах використання вільного та відкритого програмного забезпечення (ВВПЗ) і причин цьому кількя.

На сьогоднішній день на Україні у сфері освіти середньої та вищої школи домінує Microsoft. Починаючи зі шкільної лави учнів привчають до таких програмних продуктів як MS Windows і MS Office. У результаті після закінчення навчального закладу учнями суспільство отримує нових прихильників пропріетарних програмних продуктів, головним аргументом яких при виборі програмного забезпечення є знайомий зі шкільних років інтерфейс користувача. Навіть вартість продукту при цьому відходить на другий план.

При цьому суспільство не тільки набуває економічну і технологічну залежність, а й створює передумови щодо її зміцнення.

Популяризації ВВПЗ в сфері освіти перешкоджає саме освітне середовище. Багато хто вірить, що саме знання конкретних програм, а не розуміння загальних концепцій допоможе їх вихованцям в подальшій роботі. Це в свою чергу створює інформаційний вакуум, одним з результатів якого є незнання альтернатив для заміни звичного програмного продукту і підсвідоме підштовхування суб'єкта суспільством до порушення авторських прав.

Відсутні в достатній кількості підготовлені фахівці, здатні одразу перейти на альтернативні програмні продукти.

Сфера освіти є одним з основних джерел популятизації ВВПЗ, так як саме вона готує майбутні покоління користувачів. Між тим переконати користувача у перевагах ВВПЗ в процесі підготовки дуже важливо, адже це майбутні архітектори, інженери, медики, педагоги і перш за все батьки, які будуть передавати свої знання й досвід власним нащадкам.

Крім вище перерахованих проблем слід зауважити, що сфера освіти дуже тісно пов'язана з іншими сферами людської діяльності. Для більш активного та успішного впровадження ВВПЗ в навчальному процесі необхідні спільні проекти впровадження так само в державних структурах і бізнесі, бо сфера освіти орієнтується на вимоги до випускників на ринку праці.

Вирішення цих проблем - досить довгий процес, практично не здійснений, як показує міжнародна практика, без участі держави [1, 2, 3, 4, 5, 6]. Необхідна програма переходу принаймні бюджетної сфери на ВВПЗ.

Посилення контролю за дотриманням авторських прав, у свою чергу дозволить стимулювати перехід на ВВПЗ в сфері бізнесу, для якої найбільш вагомим показником при прийнятті рішень є фінансовий.

Початок цьому шляху вже покладено. Кабінет міністрів України 23 грудня 2009 року прийняв концепцію переходу державних органів на програмне забезпечення з відкритим кодом. Програма розрахована на реалізацію протягом 4 років по закінченню яких з'явиться можливість перевести на використання ВВПЗ органи державної влади, в майбутньому зберігши при цьому 80 - 87% бюджетних коштів, які витрачаються на придбання та підтримку пропріетарного програмного забезпечення сьогодні [7].

### *Література*

1. Міністерство освіти Франції і Mandriva будуть спільно просувати GNU / Linux і вільне ПЗ [http://mandriva.ru/novosti/mandriva\\_press\\_02\\_06\\_2008/](http://mandriva.ru/novosti/mandriva_press_02_06_2008/)
2. Досвід застосування вільного програмного забезпечення у світі <http://anotherlevel.profi.net.ua/seminar/linux.html>
3. Проект переходу німецького парламенту на вільне ПЗ <http://ru.wikipedia.org/wiki/BundesTux>
4. Перу переходить на вільне ПЗ <http://linux.perm.ru/modules.php?name=News&file=article&sid=143>
5. Японські школи перейдуть на Linux <http://lenta.ru/news/2007/03/08/japanlinux/>
6. Даш вітчизняне ПЗ в державних установах! <http://vz.ru/society/2006/3/30/28079.html>
7. Розпорядження від 23 грудня 2009 р.. N 1588-р <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1588-2009-%F0&chk=XX7MfyrCSgky4ELIZiRmAKgzHl4vAs80msh8Ie6>